

Polygó terület

70-80 millió köb... ingadozik. Minth... enként azonban a... tavolság 60 millió... is kevesebb le... eseteket nevezik... ok nagy földköz... dományos néven... tióknak. Ez tehát... onyilagos közelse... a Mars ilyenkor... an hozzánk, mint... e az a jelenlegi... s valóban 56,5 mil... r, ami száznegy... a Föld—Hold tá... Nincs is semmiféle... a hiedelmek, és... olyó viszony... helyzete hatássa... rására vagy más... ekre. A... anyos szempont... nagyon fontos... ágások ilyenkor... behatóbban tanul... Mars bolygót. A... ált vizsgálatokból... ményt vár a tu... t a legutóbbi... náló helyzet óta... t a műszertech... helyezték üzemb... gyi 5 méter átmé... lavesővet is. Az... nyek remélhető... rnak ahhoz is... tudjunk a mars... életlehetősége... sokat vitatott... k" mibenlétéről.

Szobozslón

aladt az utca... az időben az álló... az Vasút utca... területe fele ha... os motor-kerék... melynek benzín... tőves kistia is... vette, hogy ko... te, de már sem... tudott, sem meg... ant az egylovas... bióliái részébe... encséntlenül, hogy... zonnal ott a... ghalt, kistájt pe... tartórésszel száll... kára. A lovas... Hollási Lajos... összekötést, de... elklímáztat... mi sem történt... b hajtott, ott... t apát és a s... gyermeket. A... post a bíróság... egre tettéért,

S baleset újfaluiban

beretűőűfal... parjával alaco... ditionálról meg... hajtott magasab... ra. Nem nézett... g sem állt, mint... sege lent volna... elő, hogy a ma... útvonalon köz... us István által... gépkocsi balo... rébe szaladt. Az... ly szerencsétl... gy Papp János... lult ott a hely... vesztette.

Ágyár épül Kinában

banban csehszlo... nek segítségé... automatizált... és kopirozó... nyelt a tervek... gy márciusában... ember. A kínai... az új nagy... 60 millió méter... d készíteni.

Következhet vita, vagy fe...

figyelemre ne... part ügye. A... szerzeteké... az egyes párt... tfigyelmi eljá... észre egyre rit... kétség, ha ná... mel, nagyobb... törődünk az... nevelésével, agyobb bajfajk... l. De ha a fe... nem lehet elko... llyg kell alkalm... parttag ne bünt... gító kezelt lást... a fegyelm... elja.

Rizsaratók nyomában

A BORZASI ÁLLAMI GAZDASÁGBAN

Rekkenő hőség fojtogja a növényzetet a Hortobágyon. A déliab csapadék képe vízben úszó fasorokat vetít a szemlélők elé, mintha bizony bosszantani akarná a 30 fokot is meghaladó hőségben szenvedőket a víz csapóká tükröztesével. Ez a pusztá aszályverte most, mert az öntözés lehetőségeit még hatalmas területeken nem használták ki. Ott, ahová már az emberi tudomány, a szorgalom elvezette a vizet, ahol rizstelepek végtelen során már éresem fordult a kalászsrengő, ott eleven élet bizonyítja, hogy a szivar, terméketlen pusztá már a múlté. Aranyat terem a szik, a Borzasi Állami Gazdaságban is.

Az egyik tábla holdankint megadja a 25 mázsát

Ez a gazdaság már javában mutatja rizsföldjei gazdag termését. Szatmári Sándor elvtárs, aki itt nőtt fel a Hortobágy széli Nádudvaron, aki 1932 óta vezetője a Borzasi Állami Gazdaságnak, igen meglegedett ember.

Az idén sikerült a rizs — mondja —, úgy számítottuk, hogy 20—22 mázsás átlagtermést takarunk be a 700 holdas rizstelepeinkről. Száznál több ember vágja sarlóval a rizst és úgy tervezük, hogy néhány nap múlva már meg is kezdjük a rizs cseplését. — Van-e elég ember a rizsarátásra?

— Nem szűkölködünk munkásoktól — mondja —, a nyírségi falvakból, de még Mezősárról is igen sokan jelentkeztek rizsarátásra. Lányok, fiúk, de öregek is szép számmal gyűlekeztek. Munka-ésközben sincs hiány, ezer éles sarló várja a szorgos kezeket a gazdaság raktárában.

— Hol fizet legjobban a rizs? — A németországi részen 230 holdas rizstelepeink van, 230 nek a telepek évek óta Kiss András a vezetője. Nagyon érti a dolgot. Tudja, mikor mennyi víz kell a rizsnek, szereti a rizstermesztést. Úgy vizsgálódik, mintha legalábbis a rizstermesztés őshazájában nevelkedett volna. A jó szakértelm eredménye, hogy ezen a területen 25 mázsát is megad az idén a rizs.

— Hogyan szállítják el ezt a rengeteg rizst, ha megindul majd az esőzés? — Hát ez a kérdés igen fontos kérdés, mert a mi telepeink távol esnek a kövesutaktól, a vasúttól. Ha megindul az esőzés, itt mindenféle jármű beleeragad a sárba. Most még száraz az út, járhatja autók, székerek egyaránt, de később bizony, ha eljön a sáros időszak, nagy gondot okoz a szállítás. Úgy tervezik, hogy ha a cseplés után sáros lesz az út, víziúton szállítjuk a 10 000 mázsánál is több rizst a szarvútról. A Hortobágy körülfolyja a gazdaságot, az az elgondolásunk, hogy laposfenekű bárkákon szállítjuk a Hortobágy vizén a rizst Apátvárig, ahol már vagonba tudjuk rakni. A rizst a súlymósi hídnál rakunk a bárkákra. Nagy költségmegtakarítást is jelent a vízi szállítás.

A borzasi gazdaság rizstelepein nem egyszer érke a rizs. A munkások is javarészt még csak ezután kezdik a munkát, de akkor már 3—4000 ember vágja állandóan a rizst. Gyors munkát követel a rizsarátás, mert az értékes rizszemek nem férnek toljukban, alig várják az alkalmat, hogy onnan kiugorjanak. A kalászsok bőven fizetnek.

peink távol esnek a kövesutaktól, a vasúttól. Ha megindul az esőzés, itt mindenféle jármű beleeragad a sárba. Most még száraz az út, járhatja autók, székerek egyaránt, de később bizony, ha eljön a sáros időszak, nagy gondot okoz a szállítás. Úgy tervezik, hogy ha a cseplés után sáros lesz az út, víziúton szállítjuk a 10 000 mázsánál is több rizst a szarvútról. A Hortobágy körülfolyja a gazdaságot, az az elgondolásunk, hogy laposfenekű bárkákon szállítjuk a Hortobágy vizén a rizst Apátvárig, ahol már vagonba tudjuk rakni. A rizst a súlymósi hídnál rakunk a bárkákra. Nagy költségmegtakarítást is jelent a vízi szállítás.

A rizsarátás furlangjai

Kiss Lajos álmosdi rizsarátó bizskelkedve mondja: — Olvastam már 120 szemet is egy kalászon. Van itt rizs rengeteg, az ember dereka majd ketté roppan, míg a sok kényér felszedi. 150 négyzetöltszögű rizs learatására elég egy napra, a kővék kötözésével együtt. Alig tudunk lépni itt a sok kényértől — mondja bosszusan, de a nagy termés látán mégis boldog meglegedéssel.

Azon a területen, ahol Kiss Lajos, Horváth Gáborral, Főrián Imrével vágja a rizst, szígyendben halad a munka. Vigyázva bannak a rizszel, szinte féltő gondolat teszik le a kényét a földre, mert ha zökken, már pereg is a szem. Ugyanígy óvatosan fogják marokkal a rizszarátókat és a gyökér felett éles sarlóval elvágják úgy, hogy ne ránduljon bele a kalászkoszorúja, mert már az is szempérgést jelent.

Álmosd községből harminc jöttek ide a Hortobágyra rizst aratni. Nyírmartonfalváról is számosan jöttek Kiss Sándor vezetésével. Kiss Sándor csapatában Farkas Sándor, Filemann Mihály, Farkas Júlia, Kiss Erzsébet, Kiss Irénke joggal bizskelnek arra, hogy 6 utánuk járva egyetlen elhagyott rizskalászt sem lehet találni a tarlón.

A nádudvariak közül a villogó fogsorú Nemes Róza kezeli bosszorkányos ügyességgel a csillógó sarlót. Az öregek is elismerik, hogy ez a fiatal lány díjat nyerne a rizsarátásban, ha ilyen versenyt rendeznének. Gyorsan dolgozik és úgy, hogy a rizs kalásza észre sem veszi, hogy elvágta gyökerétől. Ez a sima munka jelenti a veszteségmentes rizsarátást.

Délben 12 órákor gyűlekeznek a rizs aratásban fáradozókat az üzemi konyha étkezdéjében. Izléses, tiszta helyiség, szép abroszokkal terített asztalokon várja az étel a munkások fáradozókat. Az ebéd: erőleves, sertéssült burgonyával. Bőséges az étel, meg vannak elégedve a dolgozók. Akik itt a rizsarátásra szerződtek, napi háromszori étkezéért 7 forint 40 fillért fizetnek.

ez a rizs, ha a vihar egymáshoz verné a már éretet kalászsokat, bizony seperhetnének a földől a szemet, a kalászsokban alig maradna. Ezért félünk mi nagyon a vihartól. A száraz, csendes idő most kedvez a rizsnek, de bezzeg nem kedvez az aszály a tengernek, meg a legelőnek. — Ugy van ez — kapcsolódik a szóba a gazdaság igazgatója —, hogy amikor rájár az idő a rizsre és kedvez neki a nagy hőség, akkor csapás ez a tengerre, mert lesül, mellette télt csöveket hozna. Itt van a probléma. Ezért kell ezen az aszályverte társaság részén minél előbb kitépíteni az öntözőrendszer, hogy útját álljuk az aszály pusztításának. Ha ezt tesszük, a rekkenő hőségű hetekben beérke a rizs, de nem bírja az időt a tengeri sem, mert öntözéssel az is rekordterméssel fizet. BENCZE MIHÁLY

ez a rizs, ha a vihar egymáshoz verné a már éretet kalászsokat, bizony seperhetnének a földől a szemet, a kalászsokban alig maradna. Ezért félünk mi nagyon a vihartól. A száraz, csendes idő most kedvez a rizsnek, de bezzeg nem kedvez az aszály a tengernek, meg a legelőnek. — Ugy van ez — kapcsolódik a szóba a gazdaság igazgatója —, hogy amikor rájár az idő a rizsre és kedvez neki a nagy hőség, akkor csapás ez a tengerre, mert lesül, mellette télt csöveket hozna. Itt van a probléma. Ezért kell ezen az aszályverte társaság részén minél előbb kitépíteni az öntözőrendszer, hogy útját álljuk az aszály pusztításának. Ha ezt tesszük, a rekkenő hőségű hetekben beérke a rizs, de nem bírja az időt a tengeri sem, mert öntözéssel az is rekordterméssel fizet. BENCZE MIHÁLY

Jó időt kívánunk a rizsarátók

A dolgozók ellátásáról jó előre gondoskodnak, tíz kövér disznó már várja a kóst, hogy az elkövetkező napok húslállítását szolgálja. Két marhát, 30 birkát is elgírnyozták már, hogy változatosabb legyen az ételmezés. A rizsarátók átlag 60—70 forintot keresnek naponta. Minden hold után 530 forint készpénz jár és nyolc kiló hántholt rizs 10 forintot érben. A rekkenő hőségben a sok hajladozás, a rizsek sarlóval való vágása bizony megerőltető munka, de megéri. Géppel ezt a munkát végezteti itt nem lehet, mert itt a lecsapoló rizsföldeken még annyira áztatott a talaj, hogy elillene benne a gép.

Itt a borzasi határban, ahol a hajdani birkalegelőn az egy gémeskút körül az új épületek egész serege nőtt már ki a földből, idősebbeké váltak most az emberek. Az eget kémlelve a gazdaság vezetője, mezőgazdász, de ugyanazt cszelekszi a gazdaság minden dolgozója, aratója.

Miért beszél itt mindenki a várható időről, miért figyelnek fel minden apró felhős-kére? — Itt, a Hortobágyon — adja meg a választ az egyik brigádvezető — bolondos az időjárás. Ha nekikerekedik a felhő, és zúgni kezd a szél, egy-kettőre vad orkan támad, akkor pedig kicséplői előlünk a rizst. Nagyon kényes növény

helyen, különösen vidéken, hiányoznak. A tanév kezdete óta jött volna ezekről is gondoskodni. Bár ezek most sem késő. Villamosvasútnál viszont nem kezdődött még meg teljesen a tanév. A kocsivezetők türelmetlenül csepetnek, vagy nem egyszer ott hagyják a gyerekeket a „menetidő érdekében” a megállónál, vagy éppen felszállás közben indítják el a kocsit. Jó lenne, ha a Villamosvasútnál is megkezdénék a „tanévét”.

„ISKOLA” Megkezdődött a tanév, az iskolás gyerekek szinte elerik a várost, amikor vége van a tanításnak. De elerik a papírboltokat is. A „szakosítás” nagyobb dícsősségre Debrecen város négyen boltjában pl. egy tollhegyért és egy füzetért órákig állhat sorban egy Szabadság-telepi iskolás gyerek. A forgalmasabb útvonalaknál „iskola” feliratú tábla figyelmezteti a gépjármű vezetőket az óvatosságra. Kár, hogy ezek a figyelmeztető táblák sok

A fülemüle,

AMELY A KULÁKOKNAK FÜTYÜL

Igen, történik ilyesmi ma még. Aki nem hiszi el, lapozza fel az általános iskolák VI. osztályának magyar könyvét és ebben a 44. oldalon Arany János Fülemüle című versének magyarzataként a következőket olvashatja: „Arany János költeménye már nem a jobbágykorban játszódik le. A szegényparasztság azonban továbbra is nyomorúságban él. Nyomorúságát most már a meggazdagodott parasztok, a kulákok is súlyosbítják. — Ilyen kulákok a szereplői Arany János versének is.”

A magyarához nincs sok hozzáfűzendő. Világos és érthető. Arany János fülemülete a kulákoknak fütyül. Szegény Arany János és szegény fülemüle. Es szegény könyvszerkesztők, akik képtelenek a történelem és a vers helyes magyarázására.

S hogy teljesebb legyen a kaosz, a könyvszerkesztők még kérdéseket is tesznek fel a verssel kapcsolatban: „Mi lehetett az oka Péter és Pál állandó torzalkodásának? Mi a nevelés és mi a szomorú a madárfütyön veszekedő kulákok történetében?”

A gyerekek helyett hadd válaszoljak én. A nevelés és szomorú, hogy Arany János Fülemüle című versével kapcsolatban még manapság is történnek ilyen magyarázatok és tesznek fel ilyen kérdéseket.

Ellensúlyozásként azonban mi is teszünk fel egy kérdést. Mikor mondhatjuk már Arany Jánossal együtt: „Milyen szép dolog, hogy már ma, nem történik ilyen láрма...” (boda)

„GYEREKKEL VAGYOK”

Nincs arra törvény, hogy a fűszerboltban a terhes anyákat soron kívül kell kiszolgálni, vagy a villamoson át kell adni a helyet a gyerekes anyának. Mégis általában betartják ezt a „törvényt”. Általában, de nem mindenütt. Az Arany Bika-nál nem! Nyárprégi delutáni kép. Az Arany Bika utcára néző fagyaltos pultjánál csinos, de annál mogoróbb szőke nő „szórja” kifelé a fagyaltot. Mint valami gép, úgy adagolja a forintos, ötven filléres jeges káposztát, hogy csak úgy csapódik az ablaknál szorongó tömeg közé. Egy fiatal asszony két-

éves forma gyerekeknek fagyaltot akar venni. Látja, hogy kívül sokan állnak. Azt is látja, hogy „ismerősöknek” belül is kiszolgálják a fagyaltot tölcserben. Elni akar ezzel a lehetőséggel. — Pici gyerekek vagytok, legyen szíves adni egy 50 filléres fagyaltot. Menjen ki és várjon sorára — jörmed rá a szőke szépség. — De kérem én ezzel a pici gyerekekkel nem tudom távni, míg rám kerül a sor. — Akkor nem eszik fagyaltot. — S ezzel kivett négy „előhíttott” fagyaltanyagot a hűtőből, hogy a pincér soron kívül kiszolgálhassa az

ülő vendégeket, akár gyerekekkel vannak, akár nem. De azért mégis tett egy kis vételt az asszonykával. Utóljára szolgalták ki. Azok után is, akik később jöttek, „Gyerekek vagytok”. Milyen büszkén mondhatnák ezt az anyák, apák, amikor villamosra szállnak, vagy „soron kívül” akarnak be-menni, mondjuk egy hivatalba. Mégis inkább keréssé, vagy néha könyörgéssé farsarodók szájukban ez a két szó.

Pedig minden tiszteletet és megbecsülést, vagy ha úgy tetszik, „kivételt” is megérdemelnének! P. L.

„ISKOLA”

Megkezdődött a tanév, az iskolás gyerekek szinte elerik a várost, amikor vége van a tanításnak. De elerik a papírboltokat is. A „szakosítás” nagyobb dícsősségre Debrecen város négyen boltjában pl. egy tollhegyért és egy füzetért órákig állhat sorban egy Szabadság-telepi iskolás gyerek. A forgalmasabb útvonalaknál „iskola” feliratú tábla figyelmezteti a gépjármű vezetőket az óvatosságra. Kár, hogy ezek a figyelmeztető táblák sok

helyen, különösen vidéken, hiányoznak. A tanév kezdete óta jött volna ezekről is gondoskodni. Bár ezek most sem késő. Villamosvasútnál viszont nem kezdődött még meg teljesen a tanév. A kocsivezetők türelmetlenül csepetnek, vagy nem egyszer ott hagyják a gyerekeket a „menetidő érdekében” a megállónál, vagy éppen felszállás közben indítják el a kocsit. Jó lenne, ha a Villamosvasútnál is megkezdénék a „tanévét”.

Magneto-telefon

A Przelaraj (olvassd: Psekaraj) nevű karakói képes hetilap hint ad egy érdekes újtípú és hasznos modor összekapcsolta a magnetőfont a telefonnal. Mielőtt elmegy otthonról, magnetőfonoszágra felvesz, hogy hová megy és mikor tér vissza. Amikor távolléte alatt keresik, a magnetőfon önműködően bemozdja a telefonkészülékbe gazdájának holnaptét és azt, hogy mikor hívható vissza. A konstrukció rendkívül egyszerű.

Három hétig a Balti-tenger partján

AHOL MINDIG ESETT AZ ESŐ, RENGETEG A HAL ÉS MOST ÉRIK A MEGGY

Hel-félsziget a Balti-tenger partján a lengyelek igen kedvelt nyaraló- és üdülőhelye. Mintegy 30 kilométer hosszan 400—500 méter széles keskeny földszal nyúlik be a gdanski (danzigi) öbölbe. Partján végig — kisebb-nagyobb megszakításokkal — a tenger víz-és százezer éves munkája nyomán összehordott finom szemcsésű homok. Ha sőt a nap, pillanatok alatt felmelegszik, ha fúj a szél, kavarja, kutyulja, viszi, hordja, egyengeti simítja. A Plaze, az úgynevezett tengerparti strand. Az igazi fürdőkedvelők már kora reggel a Plazen vannak — ilyenkor a legcsendesebb a tenger és úszkálnak.

Jurata Hel-félsziget legszebb üdülőhelye. Nem is lehet falunak, vagy községnek nevezni, mert a nyaralókon üdülőkn kívül alig van itt más ember. Májusban kezdődik az élet, szeptemberben mindig bezárják az ajtókat, csak azok maradnak ott, akiknek éppen a legszükebbé gondnok, a postás, a kis állomás baktéré és a kis üzlet elárulója. Ha külföldi érkezik az rendszerint a Florida üdülőbázisra kap szállást. Mikor már a magyar újságíró — megerkezünk, már cseh, szlovák, német és lengyel kar-társak töltötték ott napjaikat. Üdülők ajtajától 200 lépésnyire volt a tenger, s a másik

oldalon se kellett háromszázat lépni, hogy vizet érjünk.

A fürdésnek kialakult szokása van már itt. Kora délután pokrokkal, karóra kötött lepedőkkel mindenki megy a Plazera. Ezeket a homokba szúrják, mögötte lyukat vájnak és abban fekszenek. Ha pedig a nap nagyon eget, ott a tenger, s a mindig fodrosan habzó nagy hullámai és eléggé hűvös vize hamar lehűtik a lubikolókat, s akik nem ismerik szeszelyeit, azoknak a kedélyeit is. Hat-nyolc méterre a parttól, ahol alig terdig ér a víz, másodpercek múlva már a bámszkodónak a feje fölött összecsap a hullám. Elborítja, a következő ismét tudtára adja: a hullámok soha ki nem fogynak és mindig a part felé jönnek.

Bennünket, magyarokat a tenger vizénél is sokkal jobban leültet a kellemetlen, hűvös, állandóan esős időjárás. Három heti balti-tengeri tartózkodásunk idején talán három nap sem volt, amikor ne esett volna az eső. Nem készülődött, nem várattott magára, alig vetjük észre érkezését, s a napután után tíz percet már mintha dézsából öntötték volna, s három-négy óra hosszáig is esett egyfolytában. Bezzeg az itthoni nagy szárazságot mi ott nem érez-

tük. De szívesen felültünk volna haza beléle!

Az első délután, amikor az üdülőből kiléptünk, a szemben lévő oszlopon nagy, piros betűkkel nyomtatott plakáton lengyel szöveget láttunk, de valami magyaros „jizel.” Köszentem nagy betűkkel „Akos Sentehe” és a Magyar Rádió tánczenekara szerepel a szomszédos községben — adta tudunkra a tolmács. De már akkor ennek egy hete is elmúlt. A következő napokban aztán megtudtuk, nem is olyan könnyű itt nemhogy magyar szónyal, de még magyar betűvel sem találkozni. Magyar újságot ott nem árultanak. Szabad Népet, Magyar Nemzetet nem lehet kapni, mint az elárutató mondotta, nem érdemes, öt-hat évben kerülnek feljük magyarok. Annál nagyobb volt az örömünk, amikor az egyik sarokban észrevettük a Népsportot. Azt rendszeren járatták! És vásárolják is! „Igen sokat eladnunk belőle” — így mondotta az idős néni. Ha a magyarok jálszanak a szenvedélyes lengyel sportrajongók meg a magyar újságokat is megveszik. A rádióval sem volt jobb a helyzet. Budapestet nem lehet hallani, — habár lengyel barátaink váltig bizonygatták, hogy nem az ó készülékük a rossz, hanem a mi adóállomá-

sunk és az időjárás. Valami igazik volt is ebben.

A tengerparton, a cukrászdákban és éttermekben szeszitalt kimérve nem szolgálnak fel. Pálínkat itt nem lehet kapni. Illetve árusítanak azt is, — méghozzá öltöcsillagos magyar konyakot is láttunk (7 deci 125 zloty) — de csak üveggel lehetett megvenni dugaszolva. Vízet alig isznak arafel. Nem is nagyon jó a tengerparti víz. Csak forralva, teával, Herbattea a fő ittel érrefelé; reggeli, ebéd, vacsora után, kártyázás közben a herbattea mindig az asztalon gözöl.

Lengyelország minden részéből, de különösen Varsóból nagyon sokan nyaralnak minden esztendőben a Hel-félszigeten. Szüleikkel együtt mennek a gyermekek is. A gyermekeknek arafel sokkal nagyobb önállóságot adnak. Reggeli után egyedül megindulnak és ebéd körül völnének vissza, s délután folytatják szabad játékukat egészen késő estig. Egyszer-kétszer aztán a nagy szabadságból fakadó kérésbeesett keresétesnek is tanui voltunk. Az egyik család este a fénylovas vonattal akart induli hazafelé. Nyolcéves fiacskája a játék hevében erőteljesen meglegedkezett és negyedórát a vonatindulás előtt már a fél üdülő Risut kereste. Öt percelt a vonatindulás előtt azért már együtt volt az egész család az állomáson.

A sok eső és rossz idő miatt furóni alig lehetett és közöbely, is van, a „Dom

gy az egyik ránkényserített szorakozás az volt, hogy naponta, sőt napjában kétszer is átsetlünk az erdőn keresztül a Juratától három kilométerre fekvő faluba. Jastarniába. Ez már valamivel nagyobb hely és rengeteg a hal. Nemcsak a „halszékletben”, hanem az utcai árusoknál is.

A pirosra sült, ropogós halakat nagy tálkában árulják. Két zlotyért kettőt is adnak. Mellette a másik tálkában „delikátes”, a kovászos uborka: Na ez már arafel drágább mulatság, mint a hal. Egy öt-hat centi hosszú kovászos uborkáért négy zloty is elkértek — s meg is adták érte. Jastarniában egész idő alatt találkoztunk magyar ismerősökkel — filmen. Tíz napig játszott a helybeli mozi a „Gázolás” e. filmet. Általában igen szeretik a lengyelek a magyar filmeket, ennek pedig különösen nagy sikere volt. Hogy Darvas Iván, vagy Ferrari tetszett-e jobban, arra nem volt egyöntetű a felelet. Attól is függött, melyik nemzetbeli érdeklődött utána! A „Gázolás” után újabb magyar filmet pergették: a Debrecenben készült „Körhintát”. Különösen a lakodalmi, a táncleheteket nézték szívesen, de magának az egész filmnek megközelítőleg sem volt olyan nagy sikere ebben a tengerparti kis faluban, mint a „Gázolás”-nak.

Zdrojove* — közvetlenül a tenger partján. Kora délutánról késő estig szól benne a hangos jazz muzsika, s a polka, a samba és egyéb rángatózó táncok sorra váltogatják egymást. A Dom Zdrojoveban nehezen lehet helyet kapnia csak úgy mint nálunk vasárnap este a Bikában, vagy Hajdúszoboszlón a Gombri-naszban. Pedig itt megoldották a fogyasztási kényeszt is: Egy fekete, vagy egy pohár szoda mellett nem lehet végig ülni a fél napot. Minden vendégnek 30 zlotyért (vasárnap 40-ért) belépőjegyét kell váltania. (Ez kb. ugyanannyi forint értékű.) A belépőjegy két részből áll: az egyik egy igazolás, hogy jogosult benni lenni, a másik pedig fizetési cédula. 15 zlotyért — a belépőjegy feléért — azt vásárolhat, ehét. íhat minden vendég, amit akar. S utána azzal fizethet (természetesen, ha a számla ennél több, a különbözetet is fizetnie kell). Persze, ha már benn van valaki, akkor nem kötelező fogyasztani. Csak akkor még rosszabbul jár, mert a 15 zlotyját ellenszolgáltatás nélkül adta oda a cégnek.

Augusztus végefelé volt, amikor hazá indultunk. Északi övezet, s a sok eső és hűvös idő miatt a Balti tenger partján akkor pirosodott az apró szemű meggy, akkor kezdtek hozzá aratni. Mire ott összerakták az utolsó árpa kévéket is, nálunk már a cseplésnek is vége volt. Szics Lajos

Tizenkét lakáshérvény

MARGÓJÁRA

Nincs szándékomban meghatározni, hogy a lakáshérvények ható sorokat írni, s még csak nagy ügyet sem szeretnék csinálni ebből a kérdésből. De engedtettségek meg nekem, hogy néhány hüvös mondatban felsorakoztassam a tényeket, amelyek önmagukban semlegesek, hidegek, s olykor ridegek is. Esetleg ott válnak forróvá és elgondolkasztatóvá, amikor kiderül, hogy ezek a tények emberi gondokból, keserűségekkel és szomorúságból állnak egybe.

Igen, lakáshérvényről van új szó. Újra és újra, mint annyiszor. Hogy mégis ceruzát emelek? Jelen esetben azért teszem, mert elfogott vagyok. De úgy érzem, hogy ez az elfogottság most jogos. Sőt kötelesség is. Mert valami verődés és ismétlődés kifejeződik benne, tehát kissé tipikus is, s ez már parancs az írásra. A napokban felkeresett dr. Puskás Árpádné, a Fazekas Mihály Általános Iskola tanára. Kémiaszakos nevelő, középkorú asszony, három gyermek édesanyja. Nem panaszkodni jött, reményt keresett. Mikor beszélgetni kezdtünk, fakó és egyszerű volt a hangja, aztán megforrósodott. S nem a lakásügy gondjait közölte. Akkor vált fényessé a hangja, amikor a gyerekekről kezdett beszélni, s éppen azért volt megrázó ez a lelkesedés, mert egy roppant nagy árnyék tenyere alól nyúlt új-ból és újból elő.

Tehát ha a tényeket csoportosítom, a következők kerülnek ki: Puskás Árpádné 1947-től 1951-ig Pallagon látta el nevelői feladatát. Szolgálati lakásban lakott, munkáját kiváló eredménnyel végezte. — 1951-ben kivételként órátközvetítés helyett, szolgálati érdeklődés áthelyezték Nádudvarra. O nem is húzódozott, vállalta ezt a munkát, megértette, hogy egy termelőszövetkezeti közegben döntő fontosságú a nevelés.

Az oktatási osztály azonban olyan ígéretet is tett, hogy kérelmére újból visszahelyezik Debrecenbe. 1954-ben kérte is az áthelyezését, hiszen gyerekei megneveltek, további iskolázatásukról gondoskodni kellett. Férje különben is Debrecenben dolgozott, hát ez is indokolt tette kérését.

Az oktatási osztály be is váltotta ígéretét. Puskás Árpádné családvedelmi okokból áthelyezték Debrecenbe, a Fazekas Mihály Általános Iskola. A kérdés így látszólag elintéződött, azonban itt kezdődött — ha szabad ezt a szót használnom, s úgy érzem, szabad — a kálvária. Lakást ugyanis nem tudtak biztosítani a Puskás családnak. Lakáshérvényt maradt Nádudvaron, munkahelyük vizsont Debrecenben volt már.

1954-től 1956. szeptemberéig új és új jelzőkötvek mutatják ennek az útnak az állomásait. Reménykedés, elkeseredés, aztán újra felvilés, kapkodás minden hulló szalmaszál után, amelyre felépülhetett a remény szappanbuboréka.

Kezdték ők is a lakásigénylással. Aztán folytatták újabb és újabb igénylésekkel, s az eredmény, hogy még ma is lakás nélkül vannak Debrecenben. Közben azonban sikerült egy szoba-konyha lakáshoz jutniuk a Hivélyes utca 11. szám alatt. Ezt a helyiséget szolgálati lakásként utalták ki számukra, már a kulcsot is megkapták. De mire beköltözhetek volna, a lakás már foglalt volt. Cimbalmos István roppant életmóddal, fültölvé törvényre, hatóságára, feltörte a lakást és hűtős módjára birtokába vette. O azóta is ott lakik, Puskásék pedig se látni, se benni.

Ebben talán eddig semmi különös nincs, hiszen hányan és hányan végiggázták már ezt az utat. Azonban, ami súlyosbítja a helyzetet, az a következő. A három gyerek közben középiskolássá nőtt. A legidősebb kislány szerencsére sikerült elhelyezniük a Zója diakóthozban. A középső gyerekek a nagyjánál kapott szállást, a legkisebbik pedig a sógoronőnél talált otthonra.

És edesanya és édesapa pedig? Ok járnak be rendületlenül Nádudvarról, s olykor, ha sok a dolguk — márpedig a városi tanács kereskedelmi osztálya szeptember 10-15 körül nagyszabású dívatemutatót tart a nagyerdői Szabadtéri Színpadon. Bemutatásra kerülnek a legújabb fazonú őszi és téli konfekciók női, férfi és gyermek árukban. Ezt a bemutatót megelőzően, szeptember első napjában a budapesti Divatúró Nyakkereskedelmi Vállalat divatúró kiállítását rendez a megyei székhelyeken, így Debrecenben is. A debreceni kiállítás szerepelnek majd mindazok az áruk, amelyek az augusztusi kiállításban nagy sikert arattak. Így többek között a magyar motívumú hímzéssel ellátott újszerű gyapjúdrukkok, kézi festéssel díszített rojtos, háromsáru gyapjú színlázi kendők, Nagy tetszert arattak a fekete estélyi pultráskák és

HIREK

Milyen lesz az őszi divat?

az a sima sertésbőrrel készült újszerű alkatáska, amely a magyar bőrdíszműipar egyik legkisebb terméke. Sokan megcsodálták a színes, zöld, vagy barna színű bőrdíszműipar egyik legkisebb terméke. Sokan megcsodálták a színes, zöld, vagy barna színű bőrdíszműipar egyik legkisebb terméke. Sokan megcsodálták a színes, zöld, vagy barna színű bőrdíszműipar egyik legkisebb terméke.

1956 Szept. 6 Csütörtök

VARHATÓ IDŐJÁRÁS: Kévs felhőzet, legfeljebb egy-két helyen kisebb eső. Az északi — északkeleti szél gyengül és először a Dunántúlon délre fordul. Hűvös éjszaka. A nappali felmelegedés főként nyugaton erősödik.

SZERDÁN DEBRECENEN A hőmérséklet maximuma 27,2, a reggeli minimum 15,4 fok volt. Találmány 13,2 fokot mutat. Csapadék nem volt. A Nap 9 óráig keresztül sütött.

DEBRECENI MÁJ. VÁROS KÖZEGSZÉKSÉGI JÁRVÁNYÜGYI ALLOMAJA felvezet 1956. október 1-től egy fiatal férfit fertőtlenítő. Erre szegített és fertőtlenítő kezesekkel rendelkeztek előnyben részesítve. Jelentkezett a városi közegszéki munkatársak reggel fél 8 órakor Doboz utca 2. szám alatt, Fertőtlenítő Intézet.

ELCSERELNÉK 1 db törzskönyvezett 2 és fél éves fekete kanca csikót, mely tenyésztésre alkalmas. Cserébe lehetőséget felteve szívesen fogadjuk a kancákért. Jelentkezni Debreceni Temetkezési Vállalat, Kossuth utca 6. I. em. 132. szoba.

GEPIROISKOALAN SZEPTEMBERBEN TANFOLYAMKEZDÉS kezdődik, haladók, dolgozók részére. Beiratkozás Vörös Hadsereg útja 8.

HELYESBÍTÉS. A Debreceni Fémfeldolgozó és Javító Kézcs. részre szerkesztőségünket, hogy 1956. augusztus 23-án számunkban levelezés Informálás miatt a munkajogi ügyintézés részét és a képzési részét József utca 10. számú lakóházunkba költöztettük. A gépet tulajdonos Balassy Miklós, a Mechanikai és Műanyaggyártó Vállalat gyártmánytervezője tervezte. Preiszere szerkesztés csak a kivételéssé vált szerkesztés.

A KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM ipari tagozatán 10 hónapos kiegészítő képzést előkészített szerveznek az olyan dolgozók részére, akik iparvállalatoknál könyvelői, tervezői, statisztikus vagy más fontos gazdasági munkakört töltenek be és más iskolai-pusból van errettség, illetve képesítő bizonyítványuk. Felvételre jelentkezni személyesen kell szeptember 25-ig a Vörös Hadsereg útja 8. szám alatt, naponta 9-től 1-ig.

APRÓHIRDETÉSEK

BIBÉDLŐASZTALOK, székek, gyáróttábla, kerékek eladó. Mester 31.

GERÉBI-TELEP, Király Ferenc u. 42-44. termő gyümölcsös elkerítve eladó. Érdeklődni Eötvös u. 118.

ELADÓ a Sámsoni úton 445. négyzetű ház, amely termő gyümölcsös, pészmetés. Megbízás: Apafi u. 129.

KIGYÓ utca 34. számú ház negyed része eladó. Kettő szoba beköltözhető.

MARKÁS zongora eladó. Halvan utca 1. II. udvar 37. Földszint.

TISZTA, kényelmes otthon birtokosok 9 iskolás részére. Kemény Zsigmond u. 8. GÖCS bérház mellett.

KOMPLETT hálozószoba, világos bílk eladó. Komlóssy út 50. Emelet.

ELADÓ Pfaff körfogó varrógép egy kornval hízónak való. Nyíl u. 52.

ZOMANCOS asztaltűzhely, csipőcamos gyermeknek sportkosci otcson eladó. Timár u. 7.

NAGYFOLD, bétéji fajkeskét veszek. Palay u. 8. Kicsné.

ELHAGYTAM barna félszándalom. Megtalálójá jutalom ellenében a nyulási kocsmába adja le.

KISEBB építkezés faanyag eladó. Király Ferenc u. 23.

HASZNÁLT bitort veszek és eladok. Árpád tér 24. öszeres üzlet.

VEMHES üsző, szalmatörök, szőrszős búkköny eladó. Takács István Székhely.

EGY 15-ös méteres istálló lebontásra eladó. Egy 125-ös generálózott Mátra eladó. Acél u. 11. Széchenyikert.

ELADÓ Szeremlei 24/b. számú ház. Érdeklődni Csapó 28. Garázsánál, meghalt 1889-ben.

SPORT

Országos csúcsbeállítás a debreceni országos atlétikai versenyen

A Vasas SE debreceni városi választmányja rendezésében júli szeptember országos atlétikai pályaversenyt bonyolítottak le a nagyerdői Stadionban. A gördülékenyen megrendezett versenyen a legnagyobb sikert Tóth Béla (Szolnoki Törékvés) érte el, aki a 100 méteres síkfutásban 16,6 mp-es idővel beállította saját országos ifjúsági csúcsát. A versenyszámokat megelőző 2000 főtől kezdődött a küzdelmeket színesített és szép eredményekkel lehetett szemlélő. E verseny a debreceniek szempontjából különös jelentőséggel bír, a legjobb eredményt elért férfi és női versenyzőkből állították össze a szeptember 9-án, vasárnap Debrecenben Borsod és Szabolcs-Szatmár megye ellen kiálló válogatottakat.

Eredmények. 100 m férfi síkfutás: 1. Tóth Béla (Szolnoki Törékvés) 16,6 mp. (ország. ifjúsági csúcs). — A debreceni ver-
sejtek legjobbjai eredményei.
Férfi. Haladás 11,2. — Távol. 1. Szil-
getvári (D. Honvéd) 670 cm. —
Magas: 1. Papp (D. Mez. gazd. Hala-
adás) 170 cm. — 1500 m: 4. Egere-
si (D. Mez. gazd. Haladás) 11:48 p. Súly: 1. Kozák (D. Mez. gazd. Haladás) 12:45 m. — 5000 m. Haladás 12:45 m. — 5000 m. Haladás 12:45 m. — 5000 m. Haladás 12:45 m.

(D. Honvéd) 52,3 mp. — Gerely: 2. Kovács (D. Bástya) 41,03 m. — 200 m gát: 2. Horváth (D. Építő) 28,2 mp. — Kalapács: 1. Kóvári (D. Haladás) 45,22 m. — 4x100 m váltó: 1. Szolnoki 44,8 mp. — Borsod 44,9 mp. 3. Debrecen 45,9 mp. — Ifjúsági: 800 m: 3. Gábor (D. Építő) 2:08 p. Távol: 1. Pékár (D. GÖCS) 578 cm. — 500 m gát: 1. Nagy-Kardos (D. Vasas-Építő) 28,7 mp. — 5000 m. Gyaloglás: 1. Szilávik (D. Haladás) 25:54,6 p. — Gerely: 2. Otvás (D. Haladás) 43,32 m. — Kalapács: 1. Belházi (D. GÖCS) 38,59 m. — 200 m: 1. Tóth Béla (Szolnoki Törékvés) 22,6 mp. (1). 2. Giczer (D. GÖCS) 24,1 mp. — Noi. Felhőt, 800 m: 2. Kiss J. (D. Bástya) 2:24,9 p. — 200 m: 2. Szotfrid (D. GÖCS) 28,8 mp. — 100 m: 1. Nagy (D. Építő) 14,5 mp. — 4x100 m váltó: 1. Szolnoki 53,8 mp. 2. Debrecen 55,8 mp. — Ifjúsági. 80 m gát: 1. Vincze (D. Postaig. Törékvés) 1:5. Megy. csúcs: — Magas: 1. Sajo (D. Építő) 141 cm. — Súly: 3. Matyas (D. GÖCS) 8,65 m. — Dízkesz: 3. Matyas (D. GÖCS) 29,46 m. Távol: 1. Vincze (D. Postaig. Törékvés) 476 cm.

A B-VALOGATOTT LEGYŐZTE AZ A-VALOGATOTTAT

B-válogatott-A-válogatott 4:1 (3:0). A jogszilvok ellen készülő magyar labdarúgó A és B válogatott szeptember 6-án a néplégy Vasas pályán egymás ellen játszott edzőmérkőzést. Meglepetésre a B-válogatott sokkal jobban játszott és biztos győzelmet aratott.

A ROPLABDA MEGYEI BAJNOKSÁG összevont fordulóját e héten Berettyóújfaluban bonyolították le. Több mérkőzés elmaradt, mert a derecskei, püspökkladányi és ami felől, éppen a helyi csapatok, a Berettyóújfalui FSK és Traktor roplabdázói nem jelentek meg. Ezáltal csak a férfiak csoportjában játszott mérkőzések voltak, melyek az alábbi eredmények születtek. Vértés-D. Dózsa 3:2. D. Bástya-Ohat 3:0. D. Haladás-D. Dózsa 3:0. Ohat-D. Dózsa 3:2. Vértés-Hajdúszoboszló 3:0. D. Bástya-Vértés 3:0. Hajdúszoboszló-Hajdúnánás 3:0. D. Bástya-Hajdúnánás 3:0. D. Bástya-Hajdúnánás 3:0.

UJ VILÁGCSÚCS 3000 METEREN A svédországi Malmőben rendezett 3000 méteres síkfutásban új világcsúcs született. Az angol Gordon Pirie 7:52,8 p-es idővel új világrekordot állított fel. Európa csúcseredményét ért el. (Bécsi Iharos és Pirie 7:55,6 p.). A magyar csúcseredményét Rósványi is jobbnak tartja (7:53,4 p.) és az új világrekordot. Eredménye új magyar csúcs. Iharos 8:05,8 p-cel harmadik, Tabori 8:16,8 p-cel negyedik lett ezen a versenyen.

MOZIK

VIG: háromnegyed 6 órakor: Visszaélés, egynegyed 9 órakor: Traviata. — BÉKE: délelőtt fél 10, fél 12 és fél 2 órakor: A két kapitány, délután háromnegyed 4, 6 és egynegyed 8 órakor: Veleken találkozás. — METEOR: háromnegyed 3, 5 és egynegyed 8 órakor: A két kapitány. — IFJUSÁGI: háromnegyed 4 órakor: Örök barátság, 6 és egynegyed 9 órakor: Menekítés Franciaországba. Csak 16 éven felülieknek! — PÉTOFI KERT: 8 órakor: Félélembé. Csak 16 éven felülieknek! — METEOR KERT: 8 órakor: Veleken találkozás. — STADION KERT: 8 órakor: Traviata. — MOZIC ZSIGMOND: 8 órakor: Holnap már késő. — KLINKA: fél 6 és fél 8 órakor: Traviata. — BOCSKA: 7 órakor: 3x2 néha 5. Népvételek mozi műsorok: Jarmújavitó V.: Halálgrás. — GÖCS: Scuderi kisaszony. — Szabolcs megye: Scuderi kisaszony. — József Attila-telep: Három testőr. — Dózsa Vándor I.: Bánk, Rákóczi Tsz.: Az élet hídjá. — Dózsa Vándor II.: Macs, Népvételek Tsz.: Az élet hídjá.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Egri László Hajdúszoboszló, Ildikó; Balogh Imre Szabadság út 85. Judit; Major Miklós Belleföld 375. Piroška; Papp Sándor Püspök-ladány, Sándor

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja. Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: Fehér István. Az MDP Hajdú-Bihar megyei párt-vezérhajdúbizottsága. Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Kiadóhivatal: Vörös Hadsereg útja 16. Szabadság Lapnyomda

TOTÓ-TANÁCSADÓ

	Néplap	Sport-fogadás	Magyar Nemzet	Száp. Párt
Bp. Vasas—Bp. Kinizsi	1	1, 2	x, 1	1, x, 2
Bp. Dózsa—Bp. Honvéd	x, 2	2, 1	2, 1	1, x, 2
Pécsi Dózsa—Dorogi Bányász	1, x	1, x	1, x	1
Szegedi Haladás—Bp. V. Lob.	1, 2	2, x	2, x	x, 2
Salg. Bányász—Tatabányai B.	1	1	1	1
Ozdi Vasas—Diósgyőri Vasas	2	2	2, x	2
D. Törékvés—Kecskeméti D.	1, x	1, x	1, x	1, x
Gödöllői Dózsa—Bp. Spartak.	x, 2	2, x	2, x	x, 2
Egri Bástya—Nagybányai	1, x	1, x	x, 1	1, x
Kaposvári Kinizsi—Komló B.	1, 2	2	x, 2	2
Törékvés Száll.—Sztálinváros	x, 2	2	2	2
Budafoki Építők—Sztálinváros	1, 2	2, 1	x, 2	x, 2

Pótmérkőzések:

Lécs—Nice	1	x, 1	1, x	1
Nancy—St. Etienne	1	x, 2	x, 2	x
Nimes—Monaco	1	1	1	1
Rennes—Racing Paris	1	2, x	x, 2	1

Zágráb (Győr sajtó) elvtárs a Pártja Közgyűlésének első Magyarországi tanácskozásán Debrecenben megjelent lap munkáját elismerően említi. A Vjesnikban az első D. Zelmanovics díjazását Ernővel című az alábbiakból: Zólyk: D. Zelmanovics arra van, melyek a fejlődés, továbbá a Jugoszláv visgár-jugoszláv kislelkesítésű fontosabb összefüggésben kaszban, mielőtt leghasznosabb ország együtt. — Azt hiszem, fontosabb — elvtárs —, ha és Jugoszláv must építi. — A más folytatta G. amely feltételest, az a tesztok vagyunk és Magyarországi közös határunk két szomszédunk megfejlesztése kapcsolatainak. — A harmadik, hogy Jugoszláv ország hosszú távon közeledés után, ez jó viszony. — Ezt a kért MDP első társasági elvtárs, amit zonyit, hogy az általános a pénzügyi dezes után köztörténelmi arccseréforogmeny jött elején ez 16